[illegible] डॉ. [illegible]
[illegible] गौरवग्रंथ,
[illegible] कोल्हापूर.
[illegible] डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
[illegible] डॉ. बाबासाहेब
[illegible] गौरवग्रंथ,
[illegible] कोल्हापूर.
[illegible] डॉ. बाबासाहेब
[illegible] समिती समोर दि.४ नोव्हेंबर
[illegible] प्रकाशन महाराष्ट्र विधानभवन
[illegible] २०१४.
[illegible] प्रदीप, संविधान सभेतील
[illegible] बाबासाहेब आंबेडकरांची ऐतिहासिक
[illegible] घटनेची निर्मिती, समता प्रकाशन,
[illegible] प्र. संतोष खडसे, ऐतिहासिक
[illegible] पब्लिकेशन्स, पुणे.
[illegible] डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
[illegible] मार्गदर्शक तत्वे समाज प्रबोधन
[illegible] २०१८
[illegible] पी. डी, भारतीय शासन, फडके
[illegible]

❑❑❑

32

स्त्रीचे मातृरूप : एक आकलन

डॉ. [illegible] मारुती [illegible]
राधाबाई काळे महिला महाविद्यालय अहमदनगर

प्रास्ताविक

महाराष्ट्राच्या [illegible] सुशिक्षित वर्ग उदयाला आला त्यातील [illegible] स्त्रीजीवनाचे चित्रण [illegible] काळापासून मानवी समाजातील स्त्रीचे स्थान बदलत आले आहे विविध वाङ्मय प्रकारातील [illegible] स्त्री चित्रण शोध व अभ्यासाच्या दृष्टीने महत्त्वाचे आहे. आई हे स्त्रीचे एक रूप आहे आई विषयी संकल्पना व मराठी साहित्यातील आईचे चित्रण हा संशोधनात्मक विषय महत्त्वाचा आहे.

आज जगाची अर्धी लोकसंख्या स्त्रियांची आहे त्यातील मातृरूपाला सर्व जगभर मानाचे स्थान दिले जाते. भारतीय परंपरा तर मातेला देवासमान मानते.

वेदात स्त्रीचे महत्त्व विशद करताना यत्र नार्यस्तु पूज्यते, रमन्ते तत्र देवता असे म्हटलेले आहे. वेदात आदिती ही मुख्य माता असून तिला देवमाता म्हटलेले आहे. तीच संपूर्ण जगाची जननी आहे. पहाटेच्या वेळेस पूर्वदिशेला, क्षितिजावर पसरणारी सुवर्णप्रभा हे आदितीचे प्रत्यक्ष रूप समजले जाते.

स्त्रीला एक व्यक्ती म्हणून समाज [illegible] पाहत नाही. तिला पशूप्रमाणे [illegible] वागणूक दिली जाते. हे करताना आपणास तिच्या या मातृरूपाचा विसर पडतो. म. फुले लिहितात की, आपण आपल्यालाच मोठे [illegible] मानून तिच्या [illegible] एकंदर सर्व मानवी [illegible] आपल्या जन्मदात्या मातेला, आपल्या उदरी नऊ महिने ओझे आपणास जन्म दिला [illegible] होतात? याविषयी ते अनोळखी होऊन [illegible] जबाबदारीचा एक [illegible]